

P E S M I

Cveto Preželj

KAKO NEOMEJENA JE SAMOTA

Kako neomejena je samota
in drevesa majhna v svoji velikosti.

Če greš po cesti, greš sam.
Vse ostane zadaj: ljudje, neodddano pismo dekletu,
regulirana reka
in drevesa majhna v svoji velikosti.

Kako neomejena je samota.

Če greš, pojdi z mano.
Mahaš mi in kažeš na neurne oblake.
Če greš, pojdi z mano.
Če bo deževalo, bova sama in strmela boš,
spoznala neomejenost samote.
Če greš, pojdi z mano.

Ob vodnjaku sem obstal, se pogledal v vodo in odskočil.
Podoba nekoga drugega se je zrcalila v njej.
Ali je to obraz samote, ki ga iščem že od rojstva?
Ali je to obraz nekoga, ki je bil, ki je živel samo trenutek
in je izginil, ko mi je pokazal pravo pot?
Kako naj jaz to vem, ko sem manjši kot drevesa
v svoji velikosti; jaz, delec vsega.

V SRCU

V mojem srcu letajo ptiči z bakrenimi krili,
v tvojem se pretaka zmajeva kri.

Meči v najinih očeh se na presenečeni obali krhajo.
Veter lovi bel prt.
Nekdo je prišel iz hiše, s prižgano cigareto,
z ladjo v steklenici.
In mrak mu je zdrobil steklo,
jadra prepustil ptičem mojega,
krvi tvojega srca.

V mojem srcu letajo ptiči z bakrenimi krili,
v tvojem se pretaka kri zmajev.
A vendar je je še premalo,
da bi njeni valovi stisnili ladje ob gluho steno
in zaprli mornarjem oči.

A vendar je je še premalo,
da bi dejala: Kriv je —
ker je vprašal očeta za ključ —
ker je odprl vrata na podstrešje razpadajočih pajkovih mrež,
križar, ujet v kapljo rose.
A vendar je je še premalo,
da bi mi dejala: Kriv si,
ker si razburkal valove,
poslal v boj s črnimi oblaki
mir, njegovo senco,
ki vstaja iz vode zelene,
zelene mesečeve svetilke.

V mojem srečju letajo ptiči z bakrenimi krili,
v tvojem zmajeva kri ledeni.
In vino besed skozi naju,
najini telesi, ki se ne bosta nikoli
srečali niti obstali
pred mlečnozobim dnevom,
ki z oblaki lovi smeh bosih deklet
in si niza meč za mečem
v ogrlico sonca,
da se v njej poroči z nočjo — krvavo luno, vzvetelo na dlani noči,
vzvetelo v tvojem srečju,
ki je v mojem mozaik večera,
v katerem otrok pobira raznobarvne kamenčke
in gradi svoj svet,
svet zase in za izgubljenega belega psička.

PRIHAJAJOČA POKRAJINA

Prihajajoča pokrajina ptičjih peruti
se je zvila, zaprhutala, zletela v nebo.

Štirje čolni na reki so se zibali,
bodala rezala zrak — med tvojih besed.
Veter je rušil tihoto.

Prihajajoča pokrajina ptičjih peruti
se je ožarjena od sonca zvila, zaprhutala, zletela v nebo.
Zemlja se je tresla.
Jezdec molčali,
šteli drevesa mojega doma
in napajali konje ob izviri neba.

ODHAJAM

Odhajam. Vrata sem zaprl počasi.
Večer se je v veje brez zapletel.

Neme hiše, dimniki me spremljajo
in na vrtu za hišo cvete zadnji popek lilije.

Jaz bi bil rad roža pomladi,
rad bi cvetel na polju, med skalovjem, v temi gozdov.
In če bi me utrgal otrok,
bi svoj zadnji popek razcvetel v njegovih nežnih ročicah.
A tako le dalje grem, grem, da se mrtev ne zgrudim.

POLETNI PEJSAŽ

Ana Belè

Ni se hotela vračati po morju. Želela si je ogledati pokrajino. Toda pogled je obrnjen navznoter namesto navzven. Rada bi ga preusmerila, pa ji ne uspè. To staro vozilo, ki jih pelje, spominja na smetarske vozove. Debeli šofer jih bo nekje odvrigel. Kakšna misel. To je ostanek noči. Tedaj tema posrka svetlobo. V njej tavaš kot izgubljen. Ta cesta pelje v kraje, ki jih še ni videla. Tam se bo napila lepote in veselja. Na to mora misliti. Avtobus ropota in se stresa. Onkraj zaprašenih šip beži pokrajina. Bolj jo občuti kot vidi: Izmučeno od vročine. Noč, ki je pravkar minila, je bila prekratka, da bi jo ohladila. Sonce vstaja na obzorju kot groznja. Rada bi si vtisnila v spomin njen obraz. Toda pogled je obrnjen navznoter namesto navzven. Morda je vse v tem, da se znaš dvigniti. Kot da si stopil iz ene hiše v drugo. Ta je čisto nova. Moraš si jo ogledati. Tega si že dolgo želiš. Spomin na prejšnjo hišo potisneš na dno. Ko bi bilo mogoče pogled vključiti kot optično napravo, bi bilo lažje. Toda pogled je otrok duše. Kadar je bolna, se ne more odvrniti od nje. Svet hiti mimo, pa ga ne zaznava. Kot da je udarjen s slepoto.

Ah, potruditi se mora. Želela si je videti ta košček sveta. Zdaj glej, si pravi. Sonce je nekaj pedi nad obzorjem. Sence počivajo v nižinah kot speče živali. Po poti prihaja mož z oslom. Oblečen je v nošo, ki spominja na pisan cvet. Cvet se giblje. Prihaja bliže. Osel prestreza brnenje motorja in striže z ušesi. Mož in osel se umikata h kraju ceste. Za njima gre nekaj žensk. Na glavah nosijo košare grozdja. Ena med njimi je mlada in ljubka. Vezni predpasnik jo obdaja kot zastava. Sonce lega med brajde in oljke. To je bržkone ena od slik, ki jih v sanjah gleda njen oče. Kot vojak je hodil tod. Zdaj hodi ponoči po teh cestah. Zjutraj se prebuja in zamaknjeno strmi v privide noči. Sanjalo se mi je, pripoveduje materi. Mati sedi ob njegovi postelji in si spleta lase. Kako daleč sta. Tudi kadar je pri njima, sta daleč. To